

VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Investidura com a Doctor "Honoris
Causa" per la Universitat de València a
Ugo Amaldi

Discurs del Sr. Rector Pedro Ruiz Torres

València, 8 novembre de 2000

DOCTORAT HONORIS CAUSA FRANCISCO AYALA I UGO AMALDI

Il.lustríssim Senyor Director General d'Ensenyaments

Universitaris,

Excel·lentíssimes autoritats acadèmiques,

Membres del Claustre de la Universitat de València,

Senyores i senyors,

La Universitat de València s'honora d'incorporar al seu Claustre els professors Francisco Ayala i Ugo Amaldi, dos destacats científics els mèrits dels quals, molt amplis i molt diversos, han estat convenientment ressaltats en les respectives *laudatio* que acabem de sentir. El doctor Andrés Moya ha definit el professor Ayala com una figura mundial en els camps de la genètica de poblacions i de l'evolució biològica. El doctor Antonio Ferrer ha posat de relleu el paper fonamental del professor Amaldi en l'avanç de la investigació en la física de partícules. Avui, doncs, la

nostra Universitat distingeix amb el doctorat *honoris causa* dos investigadors de gran prestigi, que no només gaudeixen d'un merescut reconeixement en les seues respectives especialitats, sinó que, a més a més, excel·leixen en àrees del saber que avui destaquen per l'entitat de la seua contribució al desenvolupament del pensament científic al llarg de la nostra centúria. De l'estudi dels constituents elementals de la matèria a la investigació del procés evolutiu que afecta a tots els éssers vius, avui convergeixen en aquest acte dos grans afluents del riu dels descobriments de la ciència –per emprar la imatge de John Maddox–, un riu el cabal del qual ha augmentat enormement en el segle XX. La sorpresa que experimentem davant d'un fenòmen d'aquesta natura corre en paral·lel amb l'admiració que sentim per persones com Francisco Ayala i Ugo Amaldi, per la seua contribució al desenvolupament actual de la ciència. Els seus noms

formen part de la història recent d'una lluita exemplar per conèixer el món en què ens trobem i per donar respostes encertades a les preguntes fonamentals que tantes vegades s'hi ha fet l'ésser humà.

El professor Francisco Ayala combina les seues investigacions científiques amb un gran interès pels problemes ètics i per la filosofia de la ciència. És autor de centenars d'articles i d'una desena i mitja de llibres, molts dels quals han estat pensats per a un públic ampli i escrits amb un llenguatge accessible als no especialistes. Atès que les seues contribucions més rellevants a l'estudi de la genètica i de l'evolució biològica ja han estat remarcades abans, permeteu-me que ressalti el vessant didàctic i el caràcter divulgatiu d'una part de la seua trajectòria. No només en els seus escrits es fa palesa aquesta important

faceta. També hem tingut, recentment, ocasió de comprovar-ho, en el seu paper de conferenciant rigorós i alhora amè. Home compromès amb la ciència, el professor Francisco Ayala ha dedicat bona part de la seua vida a promoure'n el desenvolupament i a combatre'n els prejudicis que l'obstaculitzen. Al seu laboratori s'han format molts joves investigadors de les més diverses parts del món.

El professor Ugo Amaldi, la relació del qual amb el CERN es remunta a 1960 i que, des d'aleshores, ha desplegat una intensa activitat científica, també és un investigador que ha anat més enllà del seu camp d'especialització per interessar-se, no sols per la física atòmica i la física nuclear, sinó igualment per l'aplicació dels descobriments fets en aquests camps a la medicina. De la mateixa manera, és destacable la seua vocació

d'ensenyant i la importància que en la seua trajectòria té la divulgació científica, raó per la qual la nostra Universitat se sent especialment contenta en aquest acte d'investidura. El fet que, tant en el cas del professor Amaldi com en el del professor Ayala, l'excel·lència investigadora i la preocupació per l'ensenyament es combinen d'una manera exemplar amb l'interès per la divulgació dels resultats de la ciència, serveix indubtablement d'estímul en aquests moments. És sabut que la Universitat de València dedica des de fa anys una atenció especial a difondre la investigació i té per a això una revista d'excel·lent qualitat, la revista *Mètode*. També és una coincidència feliç que en la mateixa setmana en què es fa aquesta doble investidura, tinga lloc la Segona Setmana de la Ciència, amb una jornada de portes obertes, acompanyada d'activitats de caràcter lúdic i cultural, que donaran pas divendres, a la

ciutat d'Alzira, al lliurament del Sisè Premi Europeu de Divulgació Científica "Estudi General".

Els nostres dos nous doctors *honoris causa* no sols es mereixen l'admiració i el reconeixement del Claustre de la Universitat de València. També hem d'agrair-los l'estreta relació que han mantingut amb científics vinculats a la nostra institució, tal com fa un moment han destacat les intervencions dels professors Andrés Moya i Antonio Ferrer. El Grup de Física d'Altes Energies de l'IFIC i el Departament de Física Atòmica, Molecular i Nuclear han col·laborat en projectes liderats pel doctor Amaldi i d'ací han eixit resultats de gran valor científic i tecnològic en el camp de la física experimental. Per la seua banda, el recent creat Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva comptá amb investigadors que, des de fa molts anys, treballen amb el doctor Ayala en l'estudi de

l'evolució biològica. Per això, avui volem també donar les gràcies als professors Francisco Ayala i Ugo Amaldi per la valuosa ajuda que han prestat a l'hora de consolidar en la nostra Universitat dues línies científiques d'excel·lència, de les quals ens sentim especialment orgullosos.

La investigació científica a Espanya passa per un moment difícil. Amb una universitat sense capacitat ni mitjans per incorporar a la major part dels joves investigadors que forma en els seus Departament i Instituts, mentre els poders públics i la iniciativa privada continuen sense prendre mesures efectives per solucionar un problema que s'agreuja cada dia, resulta xocant que algú dubte a aquestes altures de la *utilitat* de la ciència. La ciència és útil, no cal dir-ho, per molts motius. En la nova era en què ja hem entrat, les societats accentuen les seues diferències en funció del grau de desenvolupament

I l'eternitat en una hora”

Per tot això, moltes gràcies.